

Svar interpellation kring avverkning av stadens träd och exploatering av jordbruksmark

Anders Olin från Sverigedemokraterna har interPELLERAT mig angående avverkning av stadens träd och exploatering av jordbruksmark. Interpellationen innehåller fem frågor:

1. Hur motiverar kommunen den planerade trädfällningen och vilka analyser har gjorts?
2. Vilka överväganden har gjorts kring brukningsvärd jordbruksmark?
3. Hur säkerställs att besluten följer livsmedelsstrategin och Agenda 2030?
4. Har alternativa platser som industrimark analyserats?
5. Kommer en långsiktig strategi för bevarande av träd och jordbruksmark tas fram?

Här redogörs mitt svar:

Inför varje planuppdrag görs en bedömning om det finns behov av särskild utredning av att minimera påverkan på befintliga träd, om aktuell fastighet innehåller naturvärden och därmed kräver en naturvärdesinventering.

I Västra Hyllie finns idag drygt 140 träd, varav många är yngre och klassade med lågt naturvärde. Planen innebär att runt 40 procent bevaras, samtidigt som vi planerar långt fler nya träd – totalt över tusen. Det är en ökning med mer än 700 procent, och målet är att de nya träden ska bidra med större biologisk mångfald och komma människor till nytta. Samtidigt bygger vi bostäder, förskola, fritidsverksamhet och en park. För att skapa bra gårdar och grönområden för barn och boende måste vissa träd tas ned, men helheten innebär både fler träd och bättre livsmiljöer.

Längs Lorensborgsgatan vill vi förtäta och skapa en tryggare, grönare stadsmiljö. Gatan är idag bred och oinbjudande, utan fullständiga gång- och cykelvägar. I samband med omvandlingen behöver cirka 39 träd tas ned. Men Fastighets- och gatukontoret har arbetat med en kompensationsmodell som på den här sträckan skulle innebära att för varje träd som fälls planteras fyra nya. Den nya gatusektionen får gröna stråk som både blir mer vistelsevänliga och kan ge större biologisk mångfald än dagens trädrader. Även i Bellevuegården kommer ca 40 träd behöva för att möjliggöra ny bebyggelse. Kompensation för detta kommer utreda och ambitionen är tydlig: krontäckningen i området ska öka och de boende ska få mer grönska och bättre ekosystemtjänster än idag.

Malmö ska växa hållbart, och vår utgångspunkt är alltid att förtäta i första hand. Men i Klagshamn finns ett tydligt behov av fler bostäder, bättre kollektivtrafik och lokal service. För att möta det behovet föreslår planprogrammet en utbyggnad som tyvärr innebär att viss jordbruksmark tas i anspråk. Vi är väl medvetna om värdet av brukningsbar åkermark, och därför är det här en svår avvägning. Samtidigt bedöms bostadsförsörjningen vara ett väsentligt samhällsintresse, och det finns ingen annan mark i anslutning till Klagshamn som kan tillgodose behovet. Men vi kommer alltid att sträva efter att minska exploateringen av jordbruksmark – och med den nya översiktsplanen 2023 minskade den för första gången med tio procent, just för att vi värnar om den.

Utbyggnaden sker stegvis över lång tid och stärker Klagshamn som tätort. Den bidrar till att fler kan bo kvar i området genom livets olika skeden och ger underlag för skolor, service och kollektivtrafik. Samtidigt ligger Malmös huvudinriktning fast – 94 procent av de bostäder som planeras framöver byggs innanför Yttre ringvägen. På så sätt kan vi både ta ansvar för bostadsförsörjningen och värna jordbruksmarken i ett större perspektiv.

Malmö stad har länge arbetat för att stadsutvecklingen ska gå hand i hand med Agenda 2030. Vi vet att våra beslut måste bidra till hållbara städer, stärkt biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster. Därför finns det tydliga mål i både översiktsplanen och miljöprogrammet om att bevara och utveckla grönytor, småbiotoper och naturreservat – och om att ge Malmöborna tillgång till fler gröna och blå miljöer.

Vi har infört metoden 3-30-300 för att säkra träd och grönska nära människor, och vi arbetar med att ta fram en modell för ekologisk kompensation så att varje intrång möts av åtgärder som stärker naturvärden på andra sätt. Malmö har också en ny naturvårdsplan från 2023 där biologisk mångfald ska integreras i alla planerings- och exploateringsprocesser.

År 2024 gav stadsbyggnadsnämnden dessutom i uppdrag att utveckla en lokal modell för hänsynstagande till naturvärden och ekologisk kompensation. Det arbetet pågår nu och innebär att vi tar ytterligare ett steg för att systematisera och förstärka naturhänsynen i stadsutvecklingen.

För Miljöpartiet är detta avgörande: vi bygger stad, men vi gör det på ett sätt som stärker ekosystemen och ser till att Malmö fortsätter vara en grön stad för framtiden.

Malmö ska växa som en blandad stad där bostäder, service och arbetsplatser utvecklas sida vid sida. Industrimark har definitivt analyserats som möjlig plats för bebyggelse och en hel del planeras även för detta. Översiktsplanen pekar ut både områden för förtätning och områden för framtida verksamheter, eftersom vår stad behöver båda delarna.

Kommunstyrelsen har redan gett i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan som ska beslutas under nästa mandatperiod. I det arbetet är frågan om resiliens central – hur vi bygger en stad som klarar klimatförändringar, stärker biologisk mångfald och säkrar framtida livsmedelsförsörjning. Här ingår både trädens roll för skugga, luftkvalitet och ekosystem, och behovet av att skydda brukningsvärd jordbruksmark.

För Miljöpartiet är detta en självklarhet: stadsutvecklingen måste ske på ett sätt som ökar motståndskraften i hela vårt samhälle. Att ta fram en långsiktig strategi för grönska, ekosystemtjänster och jordbruksmark är därför inte bara en planeringsfråga – det är en del av vår beredskap och vårt ansvar för kommande generationer.

Malmö 2025-10-01

Stefana Hoti (MP)